КУНИГА 4-5 ПРОЦЕНТДАН ПАХТА ТАЙЁРЛАШГА ЭРИШАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 190 (4649).

26 СЕНТЯБРЬ

СЕШАНБА

1972 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ПИСКЕНТЛИКЛАР ОДИМИ

ПИСКЕНТЛИК АЗАМАТ ПАХТАКОРЛАР, СИЗЛАРГА ОФАРИН! УЛАР КЕЧА ЙИЛЛИК ПЛАННИНГ САЛКАМ 4 ПРОЦЕНТИ МИҚДОРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАБ, ҲАММАДАН УЗИБ КЕТДИЛАР.

БЎКА ВА БЕКОБОД РАЙОНЛАРИНИНГ ПАХТАКОРЛАРИ ҲАМ ОТНИ ҚАМЧИЛАМОҚДАЛАР. УЛАР 3 ПРОЦЕНТДАН ОШИРИБ ПАХТА ТАЙЁРЛАЕТИРЛАР.

УРТАЧИРЧИҚЛИКЛАР, СИЗЛАРГА НИМА БУЛДИ? ИЛГАРИГИ ҒАЙРАТ ВА СУРЪАТ ҚАНИ! БАЙРОҚҚА ЯРАША ИШ БУЛМАЯПТИ-КУ!

ОҚҚУРҒОН, ЯНГИЙУЛ ВА ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОНЛАРИ ОБЛАСТНИ ОРҚАГА ТОРТЯПТИЛАР. БУ РАЙОНЛАР КУНЛИК УСИШДА ҲАМ ҲАММАДАН ОРҚАДА ҚОЛМОҚДАЛАР.

ПАХТАКОР УРТОҚЛАР, ТЕРИМ СУРЪАТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРАЙЛИК. ҚУЛАЙ ПАЙТЛАРНИ БОЙ БЕРМАНГ. БАРЧА МАШИНАЛАРНИ ВА ИШЧИ КУЧЛАРИНИ ИШГА СОЛИБ, КУНИГА 4—5 ПРОЦЕНТ ВА БУНДАН ҲАМ ОШИРИБ ПАХТА ТАЙЁРЛАШГА ЭРИШАЙЛИК.

ТУРСУНОЙ БИР КУНДА 30 ТОННА ПАХТА ТЕРДИ

50 центнерчилар ташаббусчиси, Янгийўл районидаги Киров номли колхознинг бригада бошлиғи, машҳур механизатор, СССР Олий Советининг депутати, Ленин мукофотининг лауреати Турсуной Охунова машинада теришни кучайтириб юборди. У тўрт қаторлик «Ўзбекистон» машинасидан унумли фойдаланиб, ҳар куни юқори кўрсаткичга эришяпти. У кунига 20—30 тоннадан пахта териб, «зангори кема» бункеридан 79 тонна «оқ олтин» тўкди.

Колхозда Турсунойдан ўрнак олиб, ишни икки сменада ташкил қилаётган механик-ҳайдовчилар кундан кунга кўпайиб бормоқда. Ҳозир 24 терим машинаси баракали ишлаб, бир куннинг ўзида 133 тоннадан ошириб пахта тераяпти. Серикбой Бекжонов, Манноп Ғоффоров каби механик-ҳайдовчилар кунига 11—12 тоннадан пахта териშяпти. Машина терими—иш унуми дейишади. Ҳақиқатан ҳам мана шундай, Колхозда «зангори кема»ларнинг ишга туширилиши сабабли, суръатга суръат қўшилиб кетди. Колхоз кунига йиллик планнинг 4—5 проценти миқдорида пахта топшириб райондаги хўжаликлар ичида пешқадамлик қилмоқда.

СЕРВЕРНИНГ 120 ТОННАЛИК ХИРМОНИ

Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози аъзолари етиштирилган ҳосилнинг асосий қисмини техника ёрдами билан йиғиштириб олишга аҳд қилишган. Бу ерда терим машиналарининг деярли ҳаммаси унумли ишлаяпти. Механизаторлар кунига бункерлардан 8—9 тоннага етказиб «оқ олтин» тўкишмоқда.

Пахтани тез ва тоза теришда Сервер Усейнов айниқса ғайрат кўрсатмоқда. У ҳар бир соатдан самарали фойдаланяпти. Шунинг учун ҳам мусобақада пешқадам. Кундалик топшириқ доимо ошириб бажариляпти. Биз унинг ён дафтарига назар ташлаймиз. Кунига 9—11 тоннага етказиб, баъзан эса ундан ҳам ошириб пахта тераётир. Унинг бункердан тўккан пахтаси 120 тоннадан ошиб кетибди.

— Мен, —дейди у,— эришилган ютуқ билан кифояланмайман. «Пўлат отим»ни яна камчилайман. Кунига 15 тоннага етказиб пахта теришга ҳаракат қилиб, зиммага олган мажбуриятимни тезроқ бажаришга сўз бераман.

АБДИ ҲАКИМОВ ЗВЕНОСИ МАРРАГА ЕТДИ

ОҚҚЎРҒОН. (Телефон орқали олинди). Штатсиз мухбиримиз С. Мустафоев райондаги Карл Маркс номли колхоздан хабар қилди.

Шу колхознинг Абди Ҳакимов бошчилик қилаётган звеноси кеча пахта тайёрлаш йиллик планини муваффақиятли бажарганлиги ҳақида рапорт берди.

Звено аъзолари бу йил гектаридан 45 центнердан ҳосил олишга қарор қилган эдилар. Улар шунинг учун йил бўйи фидокорона меҳнат қилдилар ва йиғим-теримни пухта тайёргарлик билан эрта бошладилар. Звенода ҳозиргача топширилган 99 тонна пахтанинг ҳаммаси машинада териб олинди. Звено бошлиғи ўртоқ Ҳакимов 50 тонна пахта терди.

Звено аъзолари ўз мажбуриятларини бажариш учун яъни гектаридан олинадиган ҳосилни 45 центнерга етказиш учун зўр ғайрат ва фидокорлик билан меҳнат қилаётирлар.

СССР 50

ИЛҒОР МЕХАНИЗАТОРЛАРГА ТЕНГЛАШИНГ!

Суратда: (чапдан) кундалик терим нормасини ошириб бажараётган илғор механизаторлар: Оққўрғон районидаги «Озод» колхозидан Дўсан Фармонов, Ўрта Чирчиқ районидаги Калинин номли колхоздан Йўлчи Мустафоев, А. Икромов номли колхоздан Тожиҳон Соатова, Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозидан Сервер Усейнов ўртоқлар.

А. АБАЛЯН, А. МАЛЬЦЕВ фотолари.

СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ГУЛИСТОН, 25 сентябрь. (ЎзТАГ). Бугун Сирдарё область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум қатнашчилари КПСС XXIV съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишда область партия ташкилотининг ташкилотчилик ролини кучайтириш тадбирлари тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари Қ. А. Аҳмедов докладини муҳокама қилдилар.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама этилган масала юзасидан кенг қарор қабул қилди. Бу қарорда оширилган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш — бу йил давлатга ярим миллион тонна пахта етказиб бериш, бу пахтанинг 400 минг тоннасини машиналарда териб олиш ҳозирги вақтда қўриқ областидаги партия ташкилотларининг, барча коммунистларнинг асосий вазифаси эканлиги уқтириб ўтилди.

ТЕРИМ ҚИЗҒИН

Бекобод районидаги «Победа» колхози деҳқонлари ҳам йиғим-теримни бошладилар. Ҳозир колхознинг барча бригада далаларида машина терими қизғин тус олмоқда.

Эгамқул Назаров бошчилик қиладиган участка далаларида терим намунали ташкил этилган. Улар йил бошидан зиммаларига оширилган мажбурият олиб меҳнат қилмоқдалар. Участканинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қ. Эгамбердиев ва О. Маманазаров каби пешқадам механизаторлари ҳар куни эл хирмонига 4—5 тонна «оқ олтин» тўкмоқдалар.

З. ЮСУПОВ.

МАРДУ-МАЙДОНЛАР

Уфққа туташиб кетган пахтазор бир қарашда юлдузлар чаманини эслатади. Лўппи-лўппи очилиб, чаноғидан тошай, деб турган бодроқ-бодроқ нуқралар кишига завқ-шавқ бағишлайди, сирли куч бўлиб ҳузурига чорлайди.

«Полярная звезда» колхозининг бош агрономи Ким Чен Се бизга ҳамроҳ бўлиб, агроном Эргаш Султонов бошчилик қилаётган 3-бригада томон бошлайди.

Ўртоқ Ким Чен Се йўл йўлакай хўжаликнинг бу йилги режалари хусусида ҳикоя қилади. — Колхозимиз заршуносдари юбилей йилида давлатга 5000 тонна «оқ олтин» армуғон этиш ниятида 1630 гектар ерга чигит экиб, ҳар гектар ердан пландаги 31 ўрнига 33 центнердан хирмон кўтаришга қарор қилишган. Ҳосилнинг асосий қисми «зангори кема»лар ёрдамида териб олинади. Бунинг учун барча шарт-шароитлар бор. Айни кунларда 40 та пахта териш машинасининг ҳаммаси далага чиқарилган. Уларни тажрибали «пўлат от» суворийлари ва колхозимиздаги механизаторлар курсини тугатиб чиққан ёшлар бошқаришмоқда. Бизда ҳар беш кунлик иш якунланиб, илғорлар колхоз правлениеси ва партия ташкилоти таъсис этган кўчма Қизил байроқ ва пул мукофоти билан рағбатлантирилади.

Эргаш Султонов бошлиқ комсомол ёшлар бригадаси бу мукофотни биринчи бўлиб қўлга киритибди. Машиналар теримини назорат қилиб юрган бригада бошлиғи салом-аликдан сўнг гапира бошлади. — 20 кишидан иборат бригадамиз аъзолари 121 гектар ерда пахта етиштирмоқдалар. Ўтган йили давлатга 330 тонна пахта сотиб, планни 125 процент қилиб бажарган эдик. Бу йил пландаги 31 ўрнига 35 центнердан ҳосил кўтариш ниятидамиз.

Ристан Турғунбоев, Тан Гера, Отабек Обидов каби механизаторлар ХТ—1,2 маркали пахта териш машинасида кунига 5 тоннага етказиб «оқ олтин» термоқдалар. Ёш механизатор Аблаким Аҳмедов эса бригадамиздагина эмас бутун колхоз бўйича донг таратмоқда. «Ўзбекистон» агрегатида у терган кунлик пахта 10 тоннадан кам бўлмаяпти.

Эътиборимиз «пўлат от»нни карта четига моҳирлик билан бошқариб келаётган ўрта ёшдаги, қорачадан келган механизаторда.

— Машъалимиз Аблаким Аҳмедов, — таништиради бригадир.

— Ўрта мактабни тугатгач, — дейди у, — Сарағочдаги шофёрлар курсига ўқишга кирдим. Уни тугатгач, даставвал колхоз устахонасида кейинчалик тракторчи бўлиб ишлай бошладим. Сўнг бир неча йил «ХВС—1,2» маркали агрегатда мавсумда 70 тоннадан «оқ олтин» тердим.

Юбилей йилида қувончимнинг чеки йўқ. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти «Ўзбекистон» маркали терим агрегатини ишониб топширди. Шу кунгача 60 тонна пахта тердим. Йил охиригача 120 тонна дур териш орзусидаман, — деди-ю, вақтни қизғанди чоғи чаққонлик билан рулга ўтириб, стартёрни босди. Агрегат енгил силкиниб, пахтазор оралаб оҳиста сузиб кетди.

Бригада муваффақиятларида кўпмингкилограммчи теримчиларнинг ҳам муносиб улуши бор. Гулсара Шавқиева, Замира Маҳмудова, Меҳрибон Меҳриева ва Шарофат Деҳқонова каби чеварлар кунига 100—140 килограммга етказиб пахта термоқдалар. Уларнинг шу даврғача терган пахтаси 1,5 тоннадан ошиб кетди. Меҳнатсеварлар мавсумда 7—8 тонна «оқ олтин» терамиз, дейишмоқда.

— Уч йилдирки, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ли Николай бошлиқ 9-бригада аъзолари билан ўзаро беллашиб келамиз, деб сўзини давом эттирди С. Эргашев. — Яқинда биз ўз имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, давлатга пахта сотиш йиллик планини сентябрнинг охирларига бажаришга қарор қилдик.

Илғорлар даласидан қайтар эканмиз, СССРнинг ярим асрлик олтин тўйини муносиб кутиб олиш учун ҳар қачонгидан ҳам самарали ишлаб, яқиндагина давлатга каноп топшириш планини 170 процентга етказиб дўндирган бу илғор бригада меҳнатсеварларининг пахтадан ҳам юқори ҳосил кўтаришларига ишонч ҳосил қилдик.

М. ҚАЮМОВ,
Урта Чирчиқ райони.

ЭЛЛИК ЦЕНТНЕРЧИЛАР ДАЛАСИДА

ПИСКЕНТ. (Ўз мухбиримиздан). «Гулистон» колхозида йиғим-терим ишлари жадал бормоқда.

Бу ерда Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози механизаторларининг ватанпарварлик ташаббусига қўшилган пахтакорлар мусобақани авж олдирмоқдалар.

Айниқса, колхознинг элликцентнерчилар бригадасида иш яхши кетаяпти. Комилжон Алиев, Маннон Мусаев, Абдураим Эргашев, Исроил Ғуломов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган элликцентнерчилар бригадасида машиналар терими группа усулида олиб борилаяпти. Шунинг учун ҳам ҳар бир механик ҳайдовчи тез ва тоза термоқда.

Пахтакорлар ҳосилнинг 90 процентини машиналар ёрдами билан йиғиштириб олишга аҳд қилишди. Нуриддин Ҳайдаров, Назар Ҳолмирзаев каби механик ҳайдовчилар агрегатларнинг иш унумдорлигини ошириб, кунига 8 тоннадан пахта теришмоқда.

ЮБИЛЕЙ ХИРМОНИГА

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИНИНГ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШ, МАШИНАДА ТЕРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 25 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун бир кунда тайёрланган пахта, учинчи стун мавсум бошидан бери, тўртинчи стун — шу жумладан бир кунда машинада терилгани, бешинчи стун — мавсум бошидан бери.

Ўрта Чирчиқ	2,97	28,66	3,33	29,78
Пискент	3,66	28,41	3,67	24,37
Бўка	3,09	22,02	2,85	16,73
Бекобод	3,10	21,81	3,01	16,00
Янгийўл	2,37	16,63	2,49	10,19
Оққўрғон	2,70	14,44	2,84	12,61
Юқори Чирчиқ	2,55	12,57	2,70	11,52
Область бўйича	2,86	20,35	2,97	17,40

ЯНГИ ҲОСИЛ БУНТЛАРИ

Бекобод районидаги «Далварзин» пахта тозалаш заводи ишчи ва хизматчилари пахтакорлар етиштирган «оқ олтин»ни ўз вақтида тўхтовсиз қабул қилиб олмоқдалар.

Ўн уч миллат вакиллари меҳнат қилаётган корхона коллективи белгиланган вазифаларни ҳар доим муддатидан олдин ўринлатиб келаётир. Шу йилнинг ўтган саккиз ойлик плани ҳамма соҳалар бўйича ошириб бажарилди. Завод ва заводга қарашли «Чаноқ», «Узбекобод», «Социализм» ва «Инқилоб» пахта қабул қилиш пунктлари юбилей йили ҳосилини қабул қилишга 20 августдаёқ тахт қилиб қўйилган эди.

Меҳнатсеварлар тўққизинчи беш йилликда 103500 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш, ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришни 84037 минг сўмга етказиш, тола ишлаб чиқаришни 4 ярим йилга қолдирмай бажаришни мўлжаллаб турибдилар. Ҳозирги кунларда заводга Бекобод районининг 1-2-3-4 «Далварзин» совхози ва Ленин номли колхоздан кунига ўрта ҳисобда 500 тоннадан «оқ олтин» топширилмоқда. Пахтакорларимизнинг тер тўкиб етиштирган 34 минг тонна пахтаси шу заводда қабул қилинади. Ундан ташқари, Сирдарё областидан, Бўка районидан «Ташхлопзавод»дан 11 минг тонна пахта келтирилади.

Б. ХУДОЕРОВ,
Ф. ЗИЕДУЛЛАЕВ.

ПАХТАКОРГА ХИЗМАТ—ОЛИЙ ҲИММАТ!

„ОҚ ОЛТИН“ МАДҲИ

Мезон тонги терим қўшиғини куйламоқда.

Тонг насими бу қўшиқни елкалаб, кўринганнинг қулоғига шивирлаб куйлайди. Уни тинглаган чаноқлар яшнаб кетади. Пахтазор бош ирғаб тебранади. Кўлдай мавжланиб чайқалади, майин шовуллайди. Бағрига қўшиқ тўлдириб оқаётган дарёга ўхшайди. Оппоқ-оппоқ тўлқинли қўшиқлар оқади...

Мезон тонги терим қўшиғини куйламоқда. Тонг сабоси уни елкалаб, кўринганнинг қулоғига шивирлаб куйлайди. Теримчилар қўшиққа жўр бўлади. Бодроқдай кўпириб очилган чаноқлар теримчиларни кулдиргичдай яшнаб, қарши олади. Бир қўшиқки, она биянинг сутидай оппоқ, мусаффо, ҳаётбахш. Теримчилар этагига тўлиб-тўлиб оппоқ қўшиқлар оқади. Бир қўшиқки, унинг бағрида: юлдуз бўлиб чарақлаган манглай тери, меҳнат, деҳқон меҳри...

Мезон тонги терим қўшиғини куйламоқда. Теримчилар унга жўр. Авж пардасини «зангори кема»лар кўтаради. Рубоб торидай қатор тортилган эгатларда Сомон йўли юлдузидай потирлаб очилган чаноқлар «зангори кема»ларни отаси бозордан қайтган боладай қувониб қарши олади, ўтиб кетгач, бурчини ўтаган фарзанддай енгилланиб қолади...

Пахтазорга оғзи очиқ чаноқлардай анграйиб боқаман. Кўнглим қўшиқ бўлиб эрийди. Қалбим пахтазорнинг оппоқ қўшиқларига қўшилиб кетади. Наздимда бутун олам қўшиққа айланиб қолгандай. Вужудимни қўшиқ қамраб олади. Тўйиб нафас оламан. Юрагим тўлқинланиб кетади. Қўшиқ оққан ҳаводан деҳқон ҳиди анқийди. Ҳидлаб тўймайман. Ҳидидан маст бўлиб, бутун вужудимни бахшида этгим келади. Сўнгсиз пахтазорларни оралаб, сўнгсиз қўшиқларни қучиб югургим келади...

Бу қўшиқни тўқиган шоир ким бўлдийкин?

Бу қўшиққа куй басталаган созанда ким бўлдийкин?

Ҳа, бу қўшиқнинг шоири ҳам, созини созлаган созанда ҳам қиш оёғининг тойиши билан бош танғиб, енг шимариб тер тўккан Бободеҳқон. Менинг Бободеҳқоним. У бу қўшиқни яратгунча шўх оқар дарё сувидай ўзгариб турадиган баҳор кунларининг қийноқларини ҳам бошидан кечирди. Ишқида куйдириб ёндирган бераҳм қиздай тепасидан этак-этак қўр тўккан саратон кунларининг жазавасини ҳам ортда қолдирди. Мана бугун Бободеҳқоним орзулари чаноқлар ҳовучида жилоланиб турибди. Ҳа, улар Бободеҳқонимнинг очилган орзулари... Созланган қўшиқлари... Бугунги кунда бутун Ўзбекистон бўйлаб терим қўшиғи янграмоқда.

Бу йил ҳар йилгидан тошкентлик пахтакорларнинг ҳам қўшиғи баланд. Улар ана шу пахтазор қўшиғини тутилмасдан бaралла айтиш учун олдиндан ҳозирлик кўриб қўйган эдилар. Мана энди ҳеч иккиланмасдан минг-минглаб бармоқлар терим қўшиғини янгратмоқда. Бир қўшиқки, унинг оҳангида бутун бир ўзбек халқи, бутун бир Ўзбекистон мадҳи...

Оппоқ-оппоқ қўшиқлар оқади... Ҳаёлларим қулундай ортидан чопади...

Ҳаммани ўзига қаратган, ҳаммани ўзига сеҳрлаб олган, ҳаммани ўз бағрига чорлаган бу қўшиқ—пахтазор қўшиғи.

ЭРГАШ МУҲАМЕДОВ.

ЮЛДУЗЛАР

Меҳнат билан камол топди, замину одам,
Меҳнат билан шуҳрат тарар, ҳормайди
ҳеч ҳам.
Агар меҳнат ғунча ёзган янги боғ бўлса,
Инсон эса меҳнат севар боғбондир ҳар
дам.

Ажаб, гулгун пахтазорми ва ё оқ гулзор?
Бениҳоя гулчиройин завқу гашти бор!
Терим фасли қайнаб-тошар ҳар куни
хирмон,
«Оқ олтин» майдони келгандайин тор.

Меҳнат қадр топган, меҳнаткаш мамнун —
«Оқ олтин» тоғлардай чўнг кўкраклар.
Кўкракларга кўчар юлдузлар бир кун,
Океанлар каби жўшар юраклар.

Тўлқин РАЖАБИЙ.

ОҚҚЎРҒОН. «Ленинобод» колхозида терим ишлари кундан-кунга жадаллашмоқда. Шу сабабли пахта хирмонларининг бўйига бўй қўшиляпти. Суратда: (чапдан) М. Шоназарова, Х. Мирзаалиева ўртоқлар. Уларнинг ҳар бири кунига 150 килограммдан пахта теряпти. Ўнгда машина терими.

Н. Тўраев фотоси.

ПЎЛАТ ТУЛПОРЛИ ҚИЗ

Ширин ухларди қиз тун
оғушида.
Барқ уриб парқувда қириқ
кокиллари.
Дарпардани ўйнаб ўтган
шамолдан
Оҳу кўзин очди, гул
яноқлари.
Туриб, суриб қўйди оқ
дарпардани,
Боқди ундан водий
пахтазорига.
Кўсаклар етилиб ғуж
очилгани
Бир куй бахш этарди юрак
торига.
Шодликдан гуркирар
кўркам далалар
Кўк моҳи кумушдан
бергандай жило.
Дуркун чаноқлардан тошиб
толалар
Нурдан товланарди мисоли
тилло.
Қиз қувнар кўсаклар
очилган сари,
Қалбида жўш урар ғайрат,
армони.
Пахтазор оралар пўлат
тулпори,
Эртанги зафардир уйган
хирмони.

Зиёд КОМИЛОВ.

МАДАДКОРМИЗ

Пахта йиғим-терим ишлари қизиб кетди. Азамат механизаторлар «зангори кема» билан «оқ олтин» денгизида жавлон урмоқдалар. Лўппи-лўппи бўлиб очилган пахталарни тез ва соз териб олаётган теримчилар зўр ғайрат кўрсатмоқдалар.

Биз, маданият ходимлари, далада ишлаётган азаматларга хизмат кўрсатишни ўзимизнинг шарафли бурчимиз деб биламиз. Пахта йиғим-терими арафасида маданият уйлари директорлари ва кутубхона мудирлари иштирокида йиғилиш ўтказилди, йиғим-терим даврида кўрсатиладиган маданий хизматнинг аниқ режалари тузиб олинди.

Маданият ходимлари енг шимариб ишга киришдилар. Район маданият уйи ҳаваскорлари дала шийпонларида кўрсатиладиган томошаларга яхши тайёргарлик кўрдилар. Ўртоқ Х. Тошматов раҳбарлик қилаётган ҳаваскорлар коллективи қўшиқ ва рақслардан иборат янги концерт программаси тузди. Пахтакорларнинг қайноқ меҳнатларини мадҳ этувчи қўшиқлар, ёшликка бағишланган лапарлар концерт программасидан мустаҳкам ўрин олди.

Пахтакорларга хизмат кўрсатишни янада яхшилаш мақсадида бадиий ҳаваскорлик коллективларидан иборат бригада ва кўчма кутубхоналар ҳамда лекторийлар ташкил этилди.

Янгидан ташкил топган автоклуб хизматидан пахтакорлар мамнун. Автоклуб ихтиёрида кўргазмали агитация, кўчма кутубхона ва концерт группалари бор. Дала шийпонларида кўчма кутубхоналар ёрдамида адабиёт витриналари ташкил этилди. Ўртоқ Н. Ботиров мудирлик қилаётган бу автоклуб районимиздаги кўпгина колхоз ва свохозларда бўлди. Куйбишев номли, «Ленин йўли», «Коммунизм» каби колхозларда кўрсатилган маданий хизмат томошабинларда яхши таассурот қолдирди.

Шуни ҳам айтиш керакки, Чирчиқ шаҳар маданият саройи ҳаваскорлари районимизни ўз оталиғига олишган. Улар эрта-индин янги программа асосида тузилган концерт намойиш этадилар.

Кўргазмали агитация, лекция ва суҳбатларни ташкил этиш юзасидан ҳам қатор тадбирлар белгиланди. Бунда район, колхоз ва совхоз радиоузелларидан ҳам кенг фойдаланилади. Меҳнатда алоҳида намуна кўрсатган илғор механизаторларнинг радио орқали чиқишлари ташкил этилади. Шунингдек, илғорлар тажрибасини кенг ёйиш мақсадида алоҳида эшиттиришлар ташкил этамиз.

Трактор парклари ҳам маданий-оқартув марказларига айланиб қолди. Улар турли стендлар ва диаграммалар билан жиҳозланди. «Ҳар дақиқанинг қадрига етайлик!», «Пахтани сира нобуд қилмай териб оламиз!» деган шиорлар кўзга ташланади.

Биз азамат пахтакорларимизнинг ёзилиб ҳордиқ чиқаришлари учун қўлимиздан келган ҳамма ишларни амалга оширамиз.

Э. ШУКУРОВ,
Ўрта Чирчиқ район маданият бўлимининг мудири.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ. Кенг пахтазорларда йиғим-теримни қизғин бошлаб юборган «Правда» колхозининг Тўхтақул Турдиқулов бошлиқ бригада деҳқонлари дала ишларини тобора қизитмоқдалар. Ёз бўйи тер тўкиб қилинган меҳнат натижаси барчанинг дилини хушнуд этаяпти. Бригада азаматлари бу йил ҳар гектар ердан 35 центнер ўрнига 40 центнердан ҳосил кўтаришга бел боғлаганлар. Бугунги кунда улар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун бутун куч-ғайратларини сафарбар этишмоқда.

Э. ИСМАТУЛЛАЕВ.

* * *

ПИСКЕНТ. А. Бектўраев бошлиқ бригада аъзолари 1-«Пискент» совхозининг пешқадамларидан ҳисобланади. Улар пахта теримини ҳам биринчилар қаторида бошладилар. Ҳозир чевар теримчилар етиштирилган ҳосилни тез ва соз йиғиб-териб олиб, ҳар куни давлат хирмонига ўнлаб тонна «оқ олтин» тўкишмоқда.

Х. АНДАҚУЛОВ.

ҚЎШИҒИМ СЕНГА

Тонг отади деҳқон кўнглидай оппоқ,
Тилла япроқ оқар зилол ариқда.
Қиз яноғи каби қирмизи шафоқ,
Пахта мадҳи янграр куйда, қўшиқда.

Яшил пахтазорни ора-оралаб
«Зангори кемалар» сузади гўзал.
Миллион юлдузлардай ёниб, чарақлаб
Олтинранг чаноқлар оғзин очар лол.

Тарозилар ҳатто чатнаб сўръат дер,
Теримчилар тушда тортса пахтасин.
Юрак ундар ҳамон: теравергин, тер,
Ғайрат-ғайрат эмас бир дам тўхтаса!

Хирмон оқаради кумуш тоғ мисол,
Оқ булутга бориб теккудай боши.
Ҳимматли теримчи, топавер камол,
Сўнмасин қуёшдай қалбинг оташи.

Баҳорда экканинг оддий чигитдан
Мўъжиза яратиб саҳий далангда,
Тоғ яратдинг баланд қилиб булутдан,
Сени улуғлаймиз шеърда, ўланда!

Саҳоватли деҳқон, ёруғ юз билан
Эл олдида мағрур берурсан ҳисоб.
Истиқболни кўриб ақл кўз билан
Меҳрингдан яратдинг далада офтоб.

Шу сабаб пахтазор шунча машъали
Шу сабаб меҳнатинг сер файз серунум.
Шу сабаб толмайди теримчи қўли,
«Зангори кемалар» билмайди тиним.

Юксалавер, шонли меҳнатинг билан,
Сени қўллар, қара, бутун мамлакат.
Сўзинг сўз бўлади, ўринлар план;
Ватан қудратига қўшурсан қудрат!

Юсуф ШОМАНСУР.

ЖАҲОНГА МАНЗУР

Республиканинг пахта тозалаш заводлари социалистик мамлакатлар талаб қилган миқдорда тола етказиб бермоқ учун янги ҳосил пахтани қайта ишлашга киришдилар. Польша ва Германия Демократик Республикасининг тўқимачилик корхоналарига бу қимматли хом ашёнинг дастлабки тонналари жўнатилди.

Ўзбекистоннинг пахта толаси жаҳон бозорида қадимдан катта шуҳрат қозониб келмоқда. Бу тола пишиқлиги ва узунлиги билан машҳур. Бу эса тўқимачилик саноати учун жуда катта аҳамиятга эга. Чунки ускуналарда кам меҳнат сарфланади. Ингичка ўзбек пахтасининг толаси жуда ҳам тоза. Маълумки, толага аралашиб қолган хор-хас ундан чийрилган ипни мўрт қилиб қўяди. Шу ипдан тўқилган газламанинг ташқи кўринишини хунук қилиб қўяди. Пахта тозаловчилар, олимлар ва конструкторларнинг ҳамдўстлиги туфайли кейинги йилларда бу проблема ҳам ҳал этилди. Ўзбек пахтасининг толаси ўзининг софлиги жиҳатидан жаҳон стандартлари даражасига кўтарилди.

Бунга эришмоқ учун пахта тозалаш заводларида катта иш қилишга тўғри келади. Бу заводларнинг кўпчилиги реконструкция қилинди. Эскирган ускуналар, янги машиналар ва агрегатлар билан алмаштирилди. Сер меҳнат ишларнинг анчаси механизациялаштирилди ва автоматлаштирилди.

Ўзбекистон пахта тозалаш саноати ўзининг халқаро алоқаларини йилдан-йилга кенгайтирмоқда. Ҳозирги вақтда Ўзбекистоннинг пахта толаси жаҳондаги 24 давлатга етказиб берилмоқда. Социалистик давлатларнинг ҳаммаси бизнинг тола билан таъминланмоқда. Ўзбекистон толасини сотиб олаётган тўқимачилик фирмалари Англия, Япония, Канадада ҳам кўп.

ОЗУҚА БАЗАСИ ЯРАТАМИЗ

Бултур колхозимиз чорвадорлари хўжалик йилини муваффақиятли якунладилар. Бу йил эса СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун давлатга 565 тонна сут, 60 тонна гўшт сотиш учун курашяптилар.

Чорвадорларимиз бундай ютуқларни қўлга киритишга аввало мустаҳкам ем-хашак базасини яратиш орқали эришишмоқда. Улар кўпроқ яйловлардан фойдаланишга ҳаракат қилишади. Шу кунларда 500 бошга яқин қорамол Бўстонлиқ районидаги тоғ бағриларидаги яйловларда боқилмоқда. Бу эса колхоздаги мавжуд ем-хашакни қишга иқтисод қилишга имкон беради. Хўжаликдаги 145 гектар бедапоядан 500 тонна беда ғарамлаб қўйилди. Йил охиригача яна 300 тонна беда ғарамланади. 1300 тонна сенаж бостирилди.

Шунингдек, 70 гектар ердаги маккажўхоридан юқори ҳосил етиштирилди. Ҳар гектаридан 290 центнердан хосил олиш мўлжалланилмоқда.

Бизнинг «Октябрь» колхози чорвадорлари мустаҳкам ем-хашак базасини яратишда Орджоникидзе районидаги илғор хўжаликлар қаторида туради.

С. МИРЗАЛИЕВ,
колхоз комсомол комитетининг секретари.

МУСОБАҚА САМАРАСИ

КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани уюштиришни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори эълон қилингандан сўнг колхоз ва совхозларда, бригада ва звеноларда социалистик мусобақани ташкил этиш йўлида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Мусобақа жараёнида ишлаб чиқаришнинг илғор форма ва методлари пайдо бўляпти.

Буни биз район чорвадорлари орасида социалистик мусобақанинг ишлаб чиқариш унумдорлигини оширишга қўшган ҳиссаси мисолида яққол кўришимиз мумкин. Оққўрғон райони чорвадорлари СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига муносиб совғалар билан бориш ниятида 1850 тонна гўшт, 13 минг тонна сут, 1 миллион 260 минг дона тухум етиштириш ва давлатга сотиш мажбуриятини олганлар.

Чорвадорлар орасида социалистик мусобақа кенг қулоч ёздириб юборилган. Мусобақа шартларининг бажарилиши якунлари, сут соғувчилар орасида ҳар ойнинг охирида кўрилади, энг яхши кўрсаткичларга эришган сут соғувчилар иш тажрибаси кенг оммалаштирилади. Димитров номли, Ленин номли «Победа», Свердлов номли колхозлар ҳамда «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», «Оққўрғон» совхози соғувчилари социалистик мусобақани авж олдириб, ибратли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Мазкур хўжаликларнинг партия ташкилотлари секретарлари социалистик мусобақага ҳамда уни тўғри ташкил этишнинг муҳим омили моддий рағбатлантириш масалаларига катта эътибор бермоқдалар. Пешқадам сут соғувчилар қимматбаҳо буюм ва пул мукофотлари билан тақдирланмоқда.

Район колхоз-совхозларида сут булоғини бунёд этаётган соғувчиларнинг ярим йиллик меҳнатига якун ясалди. Димитров номли колхоз соғувчилари энг юқори кўрсаткичга эришдилар. Улар ҳар бир соғин сигирдан ўртача 1600—1700 килограммдан сут соғиб олишга эришдилар. О. Ушакова, Т. Хан, Х. Цой, Р. Земская, Е. Ли сингарилар яхши ютуқларни қўлга киритдилар. Ярим йилнинг ўзидаёқ О. Ушакова ва Е. Ли ҳар бир сигирдан 2000 литрга етказиб сут соғиб олди. Мусобақа ғолибларини колхоз правлениеси ва партия ташкилоти қимматбаҳо буюмлар билан мукофотлади. Калинин районидаги Ильич номли колхоз соғувчиси Мўътабар Умматова ташаббусига қўшилган илғор соғувчилар йил охиригача ҳар бир сигирдан 4000 килограммга етказиб, сут соғиб олишга сўз бердилар.

Районимиз колхоз ва совхозларида 250 га яқин чевар соғувчининг кўпчилиги ярим йиллик мажбуриятларини бажарди. 60 дан ортиқ соғувчи социалистик мусобақа ғолиби, деб топилди ва қимматбаҳо буюм ва пул мукофотлари билан тақдирланди.

Ҳ. АҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбирлар постининг бошлиғи.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ўртасарой» совхози иккинчи бўлими фермасига коммунист, ишбилармон Турсунбой Худойберганов бошчилик қилмоқда. Ферманинг ишчан коллективи чорва маҳсулотини ошириш йўлида фидокорона меҳнат қиляпти. Суратда: ферма мудири Т. Худойберганов.

И. ЗАИНИДДИНОВ фотоси.

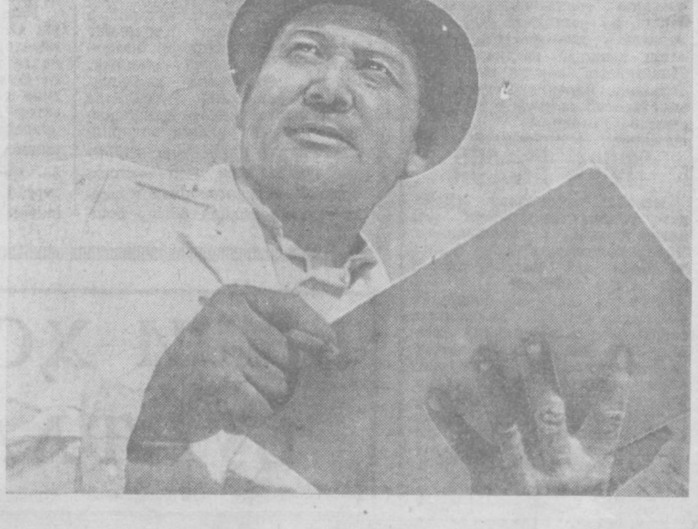

БУГУН ТОШКЕНТДА ХАЛҚАРО АКТЕРЛАР ФЕДЕРАЦИЯСИНИНГ СИМПОЗИУМИ ОЧИЛАДИ.

КАТТА ҲАЁТ КЎЗГУСИ

ЯРИМ асрдан ортиқ ижодий йўлни босиб ўтган ўзбек профессионал театри, барча совет театрлари сингари, турли мавзуларга бағишланган юзлаб спектакллар кўрсатди. Улар орасида шундайлари ҳам бўлдики, миллий театр санъатимиз шуҳратини мамлакатимиздагина эмас, ҳатто жаҳонга ҳам таратди.

Мана бир мисол: 1935 йилда совет делегацияси Лондонда бўлди. Бунда инглизлар: «Ўзбеклар қандай халқ» деб, сўраганларида, делегация аъзоси, республикамизда таниқли олим Слоним уларга: «Ўзбек халқи ўз саҳнасида Шекспирнинг «Гамлет» трагедиясини юксак савияда қўйган халқдир» деб, жуда қисқа жавоб берган эди. Шундан сўнг инглизларга бошқа изоҳнинг ҳожати бўлмади. Бу фикрнинг тўғрилигига орадан ўн йил ўтгач, яъни 1945 йилда Ўзбекистонга келган Англия парламенти аъзолари ишонч ҳосил қилдилар. Улар «Отелло» спектаклини кўриб, баҳо дафтарига Шекспирнинг ватанида Аброр Ҳидоятов яратган Отеллодек образни кўрмаганликларини ёзиб қолдирдилар.

ЎЗБЕК театри репертуарида шундай мавзулар борки, улар фақат унинг бағрида шаклланиб етишган ва унинг ўзига хос йўналишини белгилаб келган. Шулардан бири—ўзбек хотин-қизлари тақдирини акс эттириш мавзуидир. Бу масала инқилобдан олдинги миллий анъанавий театримиз арбобларини ҳам қизиқтириб келган. Чунки, асрлар давомида ўзбек хотин-қизлари ичкари исканжасида, дин ва шариат зулми остида эзилган, хурофот ва зулмат ичида қолганди. Шунинг учун ҳам инқилобдан олдинги ўзбек театрининг бундай ғоявий мураккаб ва ҳаётий мавзуни акс эттиришга интилганлиги табиий ва қонуний бир ҳол эди.

Мазкур ижтимоий мавзў фақат инқилобдан кейин, ўзбек совет театри барпо қилингандан сўнг ўзининг чуқур ва тўла ифодасини топди.

Ўзбек хотин-қизларининг тақдирини саҳнада акс эттириш масаласини биринчи бўлиб Ҳамза кўтарди. Унинг деярлик ҳамма пьесаларида аёллар образи берилган. «Тўҳматчилар жазоси», «Холисхон», «Майсаранинг иши» каби асарларда ўзбек хотин-қизларининг ўтмишдаги аянчли тақдири бевосита тасвирланган. Бу пьесаларда Ҳамза ўзбек аёлларининг фожиавий ҳолинигина эмас, балки унинг ижтимоий сабабларини ҳам ҳаққоний ифодалаган. Ғулом Зафарийнинг йигирманчи йилларнинг бошларида яратилган «Ҳалима» музикали драмасида ҳам ўзбек аёлининг ўтмишдаги оғир ҳаёти ҳикоя қилинган.

Гарчи Ҳамза ва Ғ. Зафарий асарларида ўзбек хотин-қизларининг инқилобдан олдинги фожиаси, аччиқ тақдири акс эттирилган бўлсада, улар йигирманчи йиллар учун ҳам хос эди. Чунки, бу даврда республикамизда янги туб социалистик ўзгаришлар рўй бераётган бўлса ҳам айни чоқда кўпчилик кишилар онгида, хусусан хотин-қизларга нисбатан муносабатлар ҳали ўзгарганича йўқ эди. Аёлларимизнинг ўзи ҳам, айримларидан мустасно, янги социалистик тузумнинг моҳиятига ҳали тўла тушуниб етмаган эдилар.

Тўғри, Ҳамза реалист-санъаткор сифатида ўз даврининг ижтимоий нафасини ҳис этиб, ўзининг баъзи пьесаларида ўзбек аёлини янги тарихий шароитда кўрсатган. Чунончи, агар юқорида номи айтилган асарларда хотин-қизларимизнинг қоронғу ичкарида кечган аччиқ тақдири ифодаланган бўлса, «Фарғона фожиалари»даги Нафиса (коммунист Талъатнинг хотини), Жамила (ўқитувчи Фотиҳнинг қайлиғи), «Лошмон фожиалари»даги Санобар (инқилобчи Саиднинг хотини) тимсолида озодлик, янги ҳаёт лаззатидан баҳраманд бўла бошлаган ўзбек аёллари образи яратилган. Шунинг учун ҳам улар босмачилар қўлига тушгач, ичкарига, чимматга, эски ҳаёт тартибларига қайтишдан кўра ўз севгиларига содиқ қолиб, ўлимни афзал кўрадилар. 1922 йилда Ҳамза «Ғолиблар» драмасини ёзади ва унда қўлига қурол олиб босмачиларга қарши курашга отланган Зулфия исмли ўзбек қизи образини яратади.

Агар йигирманчи йилларда ўзбек театри асосан хотин-қизларнинг аянчли тақдирини акс эттириш билан кифояланган бўлса, ўттизинчи йилларда ўзбек аёлларини озодликка чиқариш учун олиб борилган инқилобий курашни тасвирлаш вазифаси турар эди. Бу борада Коммунистик партия раҳбарлигида хотин-қизларни ижтимоий ҳаёт қучоғига тортиш учун олиб борилган «Ҳужум даври ўзбек театрига ана шу жараённи, хотин-қизларимиз тақдиридаги ўзгаришларни тўла ва чуқур акс эттириш учун ғоят катта имкониятлар яратди. Натижада республикамиз театрларида маҳаллий драматурглар билан ижодий ҳамкорликда бир қанча ажойиб хотин-қизлар образи тасвирланди. К. Яшиннинг «Тор-мор» драмасидаги Дилбар, «Номус ва муҳаббат»даги Онахон, «Гулсара»даги Гулсара, Ойсара, Рузвон хола, З. Фатхуллиннинг «Ғунчалар» пьесасидаги Нигор шу жумласидан. Шуни таъкидлаш керакки, ўзбек театри хотин-қизлар тақдирини акс эттириш мавзуига боғлиқ бўлган ҳар бир саҳна асарига, унинг талқинига ғоят катта эътибор беради. Чунки бу мавзу биргина хотин-қизларнинг озодлигигина эмас, балки бутун ўзбек халқининг келажак тақдири учун қанчалик аҳамиятли эканлигини театр аҳли яхши англар эди.

Ижтимоий ҳаётнинг тараққиёти билан бирга саҳнада ўзбек аёллари образининг бадиий ва ғоявий талқини ҳам чуқурлашиб, такомиллашиб борган. Ана шу ижодий жараён, ўзбек хотин-қизлари тақдирини акс эттириш масаласи, хусусан қирқинчи ва ундан кейинги ўн йилликларда яратилган қатор саҳна асарларида яққолроқ кўзга ташланади. Бу даврларда театр мазкур мавзуни янада чуқуррок ва кенгрок ёритиш мақсадида изланишларини кучайтиради. Натижада «Нурхон», «Раққоса», «Офтобхон», «Адолат», «Ойниса», «Зарафшон қизи», «Ҳуррият», «Бахтли тўй», «Тановаар», «Парвоз» каби қатор ажойиб саҳна асарлари пайдо бўлади. Бу саҳна асарлари шундан далолат берадики, театр ўзбек хотин-қизлари тақдирини акс эттириш мавзуини кўтаришда тарихий ва ижтимоий шарт-шароитлардан келиб чиққан. Хуллас, бу мавзу ўзбек театри саҳнасида шаклланиб ривожланади.

ЎЗБЕК театрининг ўзига мансуб мавзуларидан яна бири—уйғонаётган ва курашаётган Шарқни тасвирлашдир. Бу ҳам аввалги мавзудек театр репертуарини йўналтирувчи заминлардан бўлди.

Россиядаги инқилобий ҳаракатлар, Улуғ Октябрнинг ғалабаси, янги социалистик тузум—буларнинг ҳаммаси Шарқ меҳнаткашларининг тақдирига кучли таъсир қилмай қолмади. Курашга отланган Шарқнинг ўша кезлардаги ҳолати, қийинчиликлари, оғир кечинмалари яқиндагина феодализм тузумини бутун ижтимоий тартиблари билан улоқтириб ташлаган ўзбек халқига тушунарли эди. Чунки Шарқ халқлари билан халқимиз орасида иқтисодий, сиёсий, ижтимоий ва маданий жиҳатлардан яқинлик бўлган.

Мана шунинг учун ҳам ўзбек совет театри ташкил топган дастлабки йиллардаёқ уйғонаётган Шарқни саҳнада акс эттириш йўлларини излай бошлади. Театр Шарқ билан боғлиқ бўлган турли саҳна асарларини, ҳох бу маҳаллий муаллифники бўлсин, хоҳ таржима асари бўлсин, саҳналаштиришни мақсад қилган. Бу билан саҳна воситаси орқали курашга бел боғлаган Шарқ меҳнаткашларига халқимизнинг интернационал хайрихоҳлигини билдиришга интилган.

Шарқда миллий озодлик кураши ривожланган сари ўзбек театрининг унга бўлган қизиқиши тобора ўсиб боради. Хусусан, Улуғ Ватан урушидан сўнг, Шарқда жиддий социал ўзгаришлар содир бўлиб, барча халқлар қуллик занжирини парчалаб мустақилликка эришгандан кейин, бу мавзу ўзбек театри учун янада муҳим ва актуал бўлди.

Театр хорижий Шарқдаги ижтимоий жараёнларни, инқилобий ҳаракатларни тасвирлайдиган асарларни кўпроқ саҳналаштириб, образларнинг янада чуқуррок гавдалантириш масалаларига алоҳида эътибор бериб келди. Эндиликда қўйилаётган асарлар ўзининг бадиий ва ғоявий мукаммаллиги, образлар эса тарихан аниқлиги, ҳаққонийлиги, бадиий яхлитлиги ва ижтимоий чуқурлиги билан ажралиб туради. Бунга йигирма йил муқаддам Ҳамза номли академик драма театрида саҳналаштирилган Нозим Ҳикматнинг «Туркия ҳақида ҳикоялар» спектаклидаги қаҳрамонона романтик даражадаги кўтаринки образлар мисол бўла олади.

Кейинги йилларда ҳам ўзбек театрида уйғонаётган ва курашаётган Шарқ мавзуи янада кенгайиб такомиллашди. Кейинги 10—15 йил ичида республикамиз театрларида шу мавзуга боғлиқ 20 дан ортиқ турли асарлар саҳналаштирилди. Улар орасида «Тўкилган май», «Бир севги афсонаси», «Жазоир—менинг ватаним», «Ганг қизи», «Оқ нилуфар», «Қуёш ва аждаҳо», «Тайфун», «Ўғирланган умр», «Замон драмаси», «Қонли сароб», «Мирза Иззат Ҳиндистонда», «Машаққатли йўл», «Вьетнам тонги» каби спектакллар бор. Буларнинг бир қисми маҳаллий муаллифлар тарафидан ёзилган.

Бу спектакллар шундан далолат берадики, уйғонаётган ва курашаётган хорижий Шарқ халқларининг тақдирини саҳнада тасвирлаш — ўзбек театрининг интернационаллик бурчига айланиб қолган.

ЎЗБЕК театрининг ижодий изланувчанлиги кашфиётчилигини ифодаловчи яна бир масала — умумжаҳон классик драматургиясига муносабатидир.

Барча совет театрлари сингари ўзбек театри ҳам жаҳон классик драматургиясига тез-тез мурожаат қилиб туради. 20-йилларнинг бошидаёқ саҳнада Шиллернинг «Қароқчилар», «Макр ва муҳаббат» трагедиялари, бирмунча кейин эса Гоголнинг «Ревизор», «Уйланиш» комедиялари пайдо бўлади.

Маълумки, ҳар қандай бадиий ижодиёт мероссиз, анъаналарсиз тараққий этолмайди. Модомики шундай экан, эндигина барпо этилаётган ўзбек совет профессионал театрининг ижодий ривожи учун қулай замин керак бўлди. Ана шундай заминлардан бири—жаҳон театр маданиятининг энг яхши анъаналари, кўп асрлик миллий ижодиётимизнинг бой мероси эди. Шунинг учун ҳам ўзбек театри саҳнада Алишер Навоийнинг «Фарҳод ва Ширин», «Лайли ва Мажнун» каби достонларини гавдалантиришга, жаҳон классик драматургия асарларини қўйишга интилди.

Ўзбек саҳнасида фақат миллий ижодиётимиздаги мерослар эмас, балки Шекспир, Шиллер, Гоголь, Мольер, Гальдони, Лермонтов, Островский, Чехов, Горький, Сафокл, Тагор каби жаҳон классик адибларининг нодир асарлари ҳам пайдо бўлди.

Кузатувлар шуни ҳам кўрсатадики, ўзбек театри ўз репертуарига ҳар қандай классик пьесани ҳам киритавермай, ўзи учун энг муҳимини танлаган. Хўш, бундай саралашнинг боиси нима?

Маълумки, ўзбек халқининг маънавий дунёси, эстетик диди асрлар давомида Шарқ классик адабиётининг ижтимоий теран ва чуқур гуманистик ғоялар билан суғорилган руҳида, хусусан Навоий, Фузулий, Жомий, Лутфий, Бобир, Нодира, Бедил, Фурқат, Муқимий ижоди мисолида шаклланган. Хоҳ оғзаки, хоҳ ёзма асарлар бўлсин, улардаги образларнинг юксаклиги, кучли эҳтироси, қаҳрамонона кўтаринкилиги, романтик, руҳий кечинмаларга бойлиги олийжанoблиги-буларнинг ҳаммаси ўзбек халқининг онги ва қалбига сингиб кетган. Шунинг билан бирга халқимизнинг миллий табиатига қизиқчи ва аскиячилар санъати, уларнинг юксак ижрочилик маҳорати ҳам қаттиқ таъсир этган.

Оқибатда ана шу икки тарафлама маънавий озуқа халқимизда бадиий ижодиётга нисбатан улкан ҳурматни ва икки ҳил муносабатни шакллантирган. Чунончи, ўзбек томошабинни (ёҳуд китобхони) асарга бутун қалби билан берилиб, қаттиқ изтироб чекиши ёки қаҳ-қаҳ уриб, астойдил кулиши керак. Бу ҳол авлоддан авлодга ўтиб келмоқда. Шунинг учун ҳам жаҳон классик драматургиясига мурожаат этилганида ўзбек томошабинининг ана шу эстетик эҳтиёжи, миллий табиати назарда тутилган, унинг дидига мос асарлар танланган. Ўзбек театри жаҳон классик драматургиясига эҳтиёткорлик билан ёндошиб, ундаги шоҳ асарларни саҳналаштирди. Томошабинни дунё адабиёти мероси билан яқиндан таништирди, унинг эстетик дидини янада юксалтирди, ўзи ҳам тез орада профессионал камолотга эришди, ижод йўлларини мукаммал ўзлаштирди.

ШУНДАЙ қилиб, ўзбек театри дастлабки давридаёқ, ўзининг тажрибасизлигига, турли қийинчиликларга қарамай, репертуар яратиш масаласига ижтимоий ҳаётдан, унинг муҳим эҳтиёжларидан келиб чиқиб, ёндошган ва унинг йўналишини аниқ белгилай олган. Ўзбек хотин-қизларининг тақдирини акс эттириш, уйғонаётган ва курашаётган хорижий Шарқни тасвирлаш, жаҳон классик драматургиясидаги нодир асарларни танлай билиш ҳам—ана шу йўналишлардан биридир. Буларнинг ҳаммаси ўзбек театрининг мустақил изланувчанлиги ва ижодий кашфиётчилигининг самарасидир.

Ф. ЖЎРАЕВ.

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

Ўзбекистон илмий-техника аҳбороти институтининг справка-ахборотлар фонди ташаббуси билан тематик кўргазмалар ташкил этила бошланди. СССР нинг 50 йиллигига бағишланган бу тадбир ўзига хос техника янгиликлари намойишига айланди.

Республика илмий-техника кутубхонасида очилган кўргазмага кўпгина янги ҳужжатлар ҳам тақдим этилди. Унда «Социалистик хўжаликни юритишнинг ленинча принциплари», «Ишлаб чиқаришни марказлаштириш афзаллиги» каби экспозициялар ҳам бор.

Фонд кучи билан лойиҳалаш ва конструкторлик бюроларида ҳам кўчма китоб кўргазмалари ташкил қилинди.

КУРИК ОЛДИДАН

Чирчиқ химиклар маданият саройида маданият советининг кенгаши бўлиб ўтди. Унда цех қизил бурчакларининг мудирлари қатнашдилар. Кенгашда Тошкент область касаба союзлари советининг клублар ва маданият саройлари, маданият уйлари, қизил бурчаклар ҳамда кутубхоналарни СССР 50 йиллигига бағишланган кўрикда қатнашишга тайёрлаш тўғрисидаги низоми муҳокама қилинди.

Кўрик якунлари 1972 йилнинг 10 декабрида аниқланади. Маданият совети кўрик ғолиблари — маданият саройлари учун учта биринчи ўринга 600 сўм, қизил бурчаклар учун учта биринчи ўринга 300 сўм, ҳамда кутубхоналарга 100 сўмдан пул мукофотлари таъсис этди.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

ПЕСКОВСК дон қабул қилиш пункти Кокчетов областида энг йирик корхоналардан ҳисобланади. Ҳозирда қабул қилиш пункти бир суткада 5000 тоннага яқин дон қабул қилиб олмоқда.

Е. НУЛЕПОВ фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

МОСКВАДАГИ драма ва комедия театрининг «Сокин тонг» спектаклини томошабинлар катта қизиқиш билан қарши олишди. Ёзувчи Б. Васильев повести асосида Ю. Любимов асарни саҳналаштирган. Бу спектакль авторлари ва унинг иштирокчилари шу йил СССР Давлат мукофотига тақдим этилган. Суратда: спектаклдан кўриниш.

М. Строков фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

У С Т О З

Миржалол цехга кириб келиши билан дўстлар қуршовида қолди. Ҳамма уни табрикларди. Ҳамкасблари қатори Мутал ака ҳам шогирди Миржамол қўлини олар экан, чин кўнгилдан:

— Табриклайман, ука. Партия аъзоси деган юксак номга сира доғ туширмагин. Ҳамиша бошқаларга ўрнак бўлишга, илғорлар қаторида боришга ҳаракат қилгин.

Миржалол бироз уялинқираб устозига боқди. Шу боқишда унинг дилидагини Мутал ака дарров англаб олди.

Мутал ака чеҳрасидан кулги ёғилиб турган шогирдини қутлаб, ўз дастгоҳи томон борар экан, бўйчан, орқадан келган жингалак соч Миржалолни цехга илк бор келганини, шогирдлик онларини эслади. Мана бугун Миржалол Аҳмедов корхонада илғорлардан ҳисобланади. Партия аъзоси бўлди. Устоз бир олам қувонч билан станок кнопкасини босди. Пешонасидаги кўзойнакни тушириб, созланаётган деталдан кўз узмасди. Қўли дастгоҳда, кўзи тобланаётган деталда-ю, ҳаёл ўтмиш онларини бир-бир кинолентасидек қаршисидан ўтказарди. Мана заводга келганига ҳам ўттиз йил о[illegible]ипти. Мутал ака Ғуломов ўтга[illegible] йилларни, қилган ишларни эсл[illegible]са эслагудек. Ҳалол меҳнати билан обрў-эътибор топди, қанчадан-қанча шогирдлар етиштирди. Мана ўша устоз таълимини олган Миржалол бугун унинг изидан бораётган ўнлаб шогирдларидан бири. Мутал ака шогирдларини яқин фарзандидек кўради, ўргатади, йўлга солади.

Хатам Муҳаммаджонов, Илда Гарнулин, смена мастери Ренат Ермаков, ролик цехининг бошлиғи Хатам Абдураҳмоновлар ҳам корхонага келиб меҳнат алифбесини ана шу устоздан ўрганишган.

Тошкент ремонт-подшипник заводи шлифовка цехида кекса-ю ёш Мутал акани ҳурмат қилади. Меҳнат ветерани эл қатори СССР ташкил топган куннинг ярим асрлик тўйига муносиб меҳнат армуғони билан кутиб олиш ниятида фидокорона меҳнат қилмоқда.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ҚАРДОШ МАМЛАКАТНИНГ ЗАКАЗИ БИЛАН

БЕРЛИН. СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги, шарафига меҳнат вахтасида ишлаётган ГДР саноат корхоналарида ўтказилаётган социалистик мусобақада олинган асосий мажбуриятларнинг бири — совет заказларини белгиланган муддатда ва сифатли қилиб бажаришдан иборат.

Карл Маркс-штадт, Дрезден ва Магдебург машинасозлари бу вазифани муваффақиятли адо этмоқдалар. Карл Маркс-штадтдаги «Модуль» станоксозлик заводининг ишчилари Ульяновск автомобиль заводи учун мўлжалланган 10 та автомат фрезер станогини тайёрладилар. Бу станоклар яқин кунларда В. И. Ленин туғилиб ўсган шаҳарга юборилади. Бундан ташқари Совет Иттифоқининг автомобиль саноати учун машина-ускуналарнинг янги туркумлари ҳам жўнатилади.

ЭЛЛИК ЙИЛЛИККА БАҒИШЛАБ

БАҒДОД, 25 сентябрь. (ТАСС). Ироқдаги ҳозирги замон санъати миллий музейи залларида «Ўрта Осиё республикалари ва Озарбайжоннинг архитектураси» деган виставка очилди.

Совет Иттифоқининг ярим асрлик юбилейига бағишланган бу виставка жанубий республикаларда шаҳарлар қуришда эллик йил ичида рўй берган жуда катта ўзгаришларни яққол акс эттириб турибди.

Фотостендлар Хева, Самарқанд, Тошкент, Боку, Олмаота, Ашхободнинг қадимий ва ҳозирги архитектурасини намойиш қилмоқда.

Бу виставка СССР халқларининг бўлажак байрами шарафига ўтказилган биринчи кўргазма эмас. Яқинда бу ерда Ироқ—Совет дўстлиги жамияти ташаббуси билан ўтказилган ва Ўрта Осиё республикаларининг ёшларига бағишланган виставка зўр муваффақият қозонган эди.

АМЕРИКА АВИАЦИЯСИНИНГ ТАЖОВУЗИ

ХАНОЙ, 25 сентябрь. (ТАСС). Америка авиацияси Вьетнам Демократик Республикасидаги аҳоли пунктларини яна бомбардимон қилди.

23 сентябрда АҚШ самолётлари Хайфондаги ва унинг атрофидаги аҳоли яшаб турган кварталларга юзлаб бомбалар ташлади. Винь шаҳрига, шунингдек шимолий Вьетнамнинг тўққизта вилоятидаги аҳоли зич жойлашган бошқа бир қанча районларга, Виньлинь зонасига ҳужумлар қилинди.

РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР САФИ КЕНГАЙДИ

ПРАГА. Кладно шаҳридаги металлургия комбинати ишчи ва хизматчиларнинг рационализаторлик таклифларини амалга ошириш натижасида шу йилнинг ўзидаёқ қўшимча равишда 13 миллион крона даромад олди.

Чехия фан-техника жамиятининг комбинатда ишлаб турган бўлими Кладно рационализаторларининг ишларига раҳбарлик қилмоқда. Бу бўлим рационализаторларнинг муваффақиятли ишлаши учун бутун шарт-шароитни яратиб берди. Комбинатда техника соҳасида маслаҳат бериб турадиган махсус пунктлар тузилди, энг муҳим проблемаларнинг рўйхати йилига икки марта тузиб чиқилади.

ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ БОШҚАРИШ

БУХАРЕСТ. Руминияда шу беш йилликда кенг ва оператив ахборот системасини вужудга келтириш тадбирлари кўрилмоқда. Бу система ишлаб чиқаришни ва умуман халқ хўжалигини ташкил этиш ҳамда бошқаришни тубдан такомиллаштиришга ёрдам беради.

Мамлакатда яқин саккиз йил мобайнида 80 тадан ортиқ электрон-ҳисоблаш маркази вужудга келтирилиши керак. Бу марказлар мамлакатнинг ўзида ва чет элларда ишлаб чиқарилган машина-ускуналар билан таъминланади. Шу муносабат билан Румыния электрон ва электр-техника саноатини кенгайтириш чоралари кўрилмоқда.

ХАЛҚ БОЛГАРИЯСИНИНГ МЕТАЛЛУРГИЯСИ

Эски статистика справочникларида буржуа Болгариясининг саноати 1941 йили 80.000 тонна металл етиштирди, деган хабар бор. Халқ ҳокимияти ўрнатилганидан кейин Болгария замонавий металлургия саноатини қайтадан тиклаб, ривожлантириб юборишга бел боғлади.

Болгария Коммунистик партиясининг бешинчи съезди мамлакатда социализм қурилишининг асосий бош планини белгилаб берди. Ўшанда Георгий Дмитров съезд минбаридан туриб, болгар халқини ўз металлургиясига эга бўлиш ва уни тезлик билан тиклашга чақирди. Перникдаги В. И. Ленин номли металлургия комбинати Болгариянинг дастлабки шундай корхоналаридан бири бўлди. Мадан, Рудозем ва Киржалидаги заводлар Болгария рангли металлургия саноати ривожланишига асос солди. Кремиков комбинати ҳам қурилди, бу корхона ҳозирги кунга қадар мамлакатта миллионлаб тонна чўян ва пўлат етказиб бераётир.

Биринчи руда, чўян, пўлат, прокат... Металлургия аста-секин Болгария иқтисодий қувватининг асосига айланиб қолди. Кейин биринчи бўлиб болгар ва совет мутахассислари биргалашиб чўяндан юқори сифатли марганцли пўлат ишлаб чиқариш технологиясини ишлаб чиқдилар.

Болгариянинг металлургияси ўтмишда мана шундай тарзда ривожланган эди. Яқин келажакда қора металл прокати ишлаб чиқариш 2,8 миллион тоннага етади, ёки 1970 йилдагига қараганда икки бараварга ўсади. Олтинчи беш йиллик мобайнида болгар металлургияси мамлакатнинг металлга бўлган эҳтиёжини 90 процент қондиради.

Кремиков комбинати кун сайин ривожланиб бормоқда. Болгария қора металлургиясининг ветерани ҳисобланган — В. И. Ленин номли комбинат модернизация қилинади. Болгария мутахассислари шу кунларда комбинатни реконструкция қилиш лойиҳаси устида иш олиб боришмоқда.

Рангли металлургиянинг хом ашё базаси янада кенгайтирилади. Болгария харитасида рангли металл, қазилма бойликлари бор бўлган янги конлар топилиб унга киритиб қўйилмоқда. Улар орасида «Элаци», «Челопечь», «Эрмарека» қазилма бойлик конлари бор. Олтинчи беш йиллик мобайнида Шумен яқинида биринчи болгар алюмин заводи қурилиши бошлаб юборилади. Курило станциясидаги кўҳна саноат корхонаси ёнида рангли металлургия заводининг иккинчи корпуси қад ростлайди. Димитр Ганев номли рангли металл комбинатини кенгайтириш ишлари тамомланади. Қора ва рангли металлургия заводларида автоматизация жорий этилмоқда, электр-ҳисоблаш машиналари пўлат эритувчи ва прокатчиларнинг биринчи ёрдамчилари бўлиб қолади.

Георгий Димитров болгар халқига, 15—20 йил ичида шундай муваффақиятларга эришиш керакки, бизнинг шароитимизда бўлган бирорта мамлакат ҳам бундай ютуқларга юз йиллар ичида ҳам эришаолмасин, деб васият қилган эди. Совет Иттифоқининг қардошларча ёрдами туфайли қисқа муддат ичида ёш Болгария металлургиясининг пойдеворига асос солинди. СССР ёрдами билан руда қазилма бойликлари топилди ва қайта ишланмоқда. Совет заводлари болгар металлургияси учун асосий дорилфунунлардан бўлиб қолди.

Олтинчи беш йилликлар мобайнида Совет Иттифоқининг ёрдами билан Болгарияда қора ва рангли металлургиянинг 190 объекти қурилади. Совет заводларидан 90 дан кўпи реконструкция қилинаётган Кремиков комбинатига машина ҳамда ускуналар етказиб беради.

Болгариянинг Козлодуе районида биринчи атом электростанцияси қад кўтармоқда. Олтинчи беш йиллик охирига бориб электростанциянинг биринчи навбати ишга туширилади. Атом электростанцияси совет лойиҳаси асосида қурилмоқда, унинг жиҳозлари ҳам Совет Иттифоқидан келтирилади. Суратда: атом реакторлари ва машина зали ўрнатиладиган улкан корпус қурилишида.

БТА—ТАСС фотоси.

М. ТРИФОНОВ,
болгар журналисти.
(АПН — «София-пресс»).

БОҒЛАР САҲОВАТИ

Адрлар, қия ва текисликлар яшил боғлар билан қопланган.

Шохларини эгиб турган ҳақиқдай қизил олмалар, олтиндек товланган шафтоли, олхўри, беҳилардан кўз узолмайсиз. Боғ ичкарисига киришингиз билан ўзингизни тўкин дастурхон устида ўтиргандек сезасиз. Бу ерда бизни тик қоматига эгнидаги оқ яктаги ярашиб тушган нуроний қария қаршилади. У хушнуд жилмаяди.

— Кекса боғбонимиз Карим ота шу киши бўладилар, — таништирди бўлим бошлиғи Ўринбой ака. — Олтмиш бешни уриб қўйган бўлсалар ҳам боғдан чиқмайдилар. Эртаю кеч дала айланади.

— Боғ ўстирган дард кўрмас, дейишади, — кулиб жавоб берди ота. — Мени ёшартирган ҳам, белимга кувват бўлаётган ҳам шу боғ. Уни яшнатсам, ҳосилидан одамлар баҳраманд бўлса, ўзимни енгил ҳис қиламан.

Боғ оралаб ичкари юрамиз. Олма тераётган йигит-қизлар дамба-дам яшикларни тўлатиб, машиналарга юклайди.

— Қани, мевадан татиб кўринглар, ота ҳар биримизга олтин ранг шафтолини узатади. Шарбатга тўла мава шираси тилни олгудек.

— Ҳар куни мана шундай ширин-шакар мевалардан неча ўн тонналаб шаҳарга жўнатилмоқда, — ҳикоя қилади Карим ота Абдувалиев. — Бу йил бригадамиз соҳибкорлари 47 гектар майдондаги ҳосилли олмадан пландаги 140 тонна ўрнига 154 тоннадан ортиқ мева топширишга аҳд қилишган. Сабзавоткорларимиз ҳам мўл ҳосил етиштирдилар. Помидор, карам, картошка топшириш қизғин давом эттирилаяпти. Кунига йиллик планнинг икки ярим, уч проценти миқдорида мева топшираяпмиз.

Бўлим бошлиғи Ўринбой Тўрақулов қўшни Халил Мустафоев бошчилик қилаётган бригада узумзорига бошлайди. Бригада хирмонида иш қизғин тус олган. Бу ерга келтирилган узумлар яшикларга қайта жойланиб, трактор прицепларига юкланади. Бу ширин-шакар узумлар шаҳар меҳнаткашларига, саноат шаҳарлари ишчиларига жўнатилади.

Халил Мустафоев узоқ йиллардан бери узумчилик бригадасига бошчилик қилиб келмоқда. Ҳозир бригадага қарашли 21 гектар узумзорнинг ҳар гектаридан 10 тоннадан ошириб ҳосил олинмоқда. Жами давлатга 210 тоннадан ортиқ узум топширишга аҳд қилинган.

Кенг узумзорда меҳнат қайнайди. Токларда осилиб турган хилма-хил узум бошлари киши ҳавасини келтиради. Нимранг, хусайни, қора кишмиш, паркати бири-биридан ширин, мазали.

— Буниси нима[illegible]нг, — дейди бўлим бошлиғи Ўринбой ака шарбатга тўлган узум бошини кўз-кўз қилиб. — У ўзининг ширадорлиги серҳосиллиги билан соҳибкорларга ёқиб қолган. Кейинги пайтларда кўплаб майдонга мана шундай сершира, хуштаъм узумлар экилмоқда.

— Бўлимимизда жами етмиш гектар майдонда узум етиштирилади,— сўзида давом этди бошлиқ, — бу йил 503 тонна ўрнига 510 тоннадан ортиқ узум топширишга аҳд қилинган. Ҳар куни бир неча тонна узум узилмоқда.

Бўлим боғларида олтин кузнинг нафаси кезади. Боғбонлар етиштирилган ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олишга ошиқишмоқда. Бу йил боғларда ҳар йилгидан мўл ҳосил етиштирилди. 570 гектар майдондаги олмадан 2008 тонна ўрнига 2,5 минг тоннага яқин ҳосил олишга аҳд қилган соҳибкорлар йиғим-терим ишларини тобора кучайтирмоқдалар. Ҳозиргача давлатга минг тоннадан ортиқ олма топширилди.

Бўлимда кўпйиллик тажрибага эга бўлган ишбилармон, ташкилотчилиги билан обрў-эътибор топаётган кишилар кўплаб топилади. Бригада бошлиғи Турдибуви Бадалова номини бу ерда ҳамма ҳурмат билан тилга олади. Опа бошлиқ бригада боғбонлари ўз зиммаларидаги планни бажариш арафасида турибдилар. Сабзавот топшириш плани эса ошириб бажарилган. Эркин Болтабоев бошлиқ бригада соҳибкорлари ҳам боғ ишларини тобора кучайтиришмоқда.

Усмон Юсупов номли аграр саноат бирлашмаси боғбонлари бугунги кунда шаҳар меҳнаткашларини мўл боғ ва сабзавот маҳсулотлари билан таъминламоқдалар. Бу ишда Ўринбой Тўрақулов бошлиқ бўлим ишчилари, алоҳида намуна кўрсатмоқда. Улар кузнинг ҳар дақиқасини бекорга ўтказмаслик, бор ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиб олишга ҳаракат қилмоқдалар.

Шу соҳибкорларнинг ҳиммати, боғлар саховати кишилар дастурхонини безамоқда, тўкин-сочин қилмоқда.

Н. ТЎРАЕВ.

СУРАТЛАРДА (юқорида чапда): бўлим бошлиғи У. Тўрақулов узумзорда. (Ўнгда) бригада бошлиғи О. Бадалова помидори ҳосилини кўздан кечирмоқда. (Пастда) илғор ишчи Ё. Юсупов ва бригада бошлиғи Ҳ. Мустафоев ўртоқлар.

Автор фотолари.

Спорт

КУРАШ КЕСКИНЛАШМОҚДА

Ўтган шанба куни биринчи лига командалари мусобақалари бўлди. Бу турда Ўрта Осиё республикалари вакиллари қатнашмади. Одессанинг «Черноморец» футболчилари яна йирик ғалабага эришдилар: «Автомобилист» дарвозасига тўртта жавобсиз тўп киритдилар. Донецк ва Кутаиси командалари эса очколарни йўқотишди. Кончилар Кривой-Рогда 2:2 ҳисобида дуранг билан кифояланган бўлишса, «Торпедо» Запорожьега бориб, «Металлург»дан мағлубиятга учради, — 0:1. «Крылья Советов» футболчилари зафарли сафарни давом эттирмоқдалар. Улар бу гал «Шинник» майдонида ғалабага эришиб, рақиблари дарвозасига иккита жавобсиз тўп киритдилар. Қолган ўйинлар натижаси қуйидагича: «Нистру» — «Спартак» — 2:2, «Динамо» — «Уралмаш» — 3:2, «Металлист» — «Звезда» — 1:1, «Текстильщик» — «Шахтёр» (Қарағанда) — 0:0.

Турнир жадвалида вазият қуйидагича бўлди:

Командалар	Ў	Т.	О.
Пахтакор	29	50—22	42
Черноморец	30	60—29	41
Шахтёр Д.	30	42—18	38
Торпедо	30	40—24	36
Шинник	30	33—26	36
Звезда	31	36—31	36
Кр. Советов	30	36—26	35
Помир	29	36—38	30
Спартак	30	35—39	30
Шахтёр Қ.	31	30—38	29
Олға	30	32—30	28
Текстильщик	30	28—38	28
Металлург	30	37—38	27
Автомобилист	30	22—35	26
Строитель	30	30—46	26
Нистру	30	29—36	25
Металлист	30	25—33	24
Кривбасс	30	38—52	22
Динамо	30	24—44	22
Уралмаш	30	27—47	19

Навбатдаги тур 30 сентябрда бўлади. Бу турда ҳам «Пахтакор» футболчилари иштирок этолмайдилар.

С. МУСАЕВ.

ХУШХАБАРЛАР

ДЕҲҚОНЛАР ҲУЗУРИГА

Пахтазорларда қизғин палла бошланди. Ҳамма тўрт юз минг тонналик Тошкент пахтаси учун курашга отланди. Маданият ходимлари касаба союзининг область комитети йиғим-терим кампанияси даврида пахтакорларга намунали маданий хизмат кўрсатиш юзасидан кенг тадбирлар программасини тузиб чиқди.

Бундан буён маданий хизмат кўрсатиш шохобчалари бевосита далаларга кўчиб чиқади. 60 та кино қурилма навбатма-навбат дала шийпонларида бўлиб, пахтакорларга бадиий, илмий-оммабоп фильмларни намойиш қилади. Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриёти, грампластинкалар заводи ва Олий партия мактаби ходимларидан иборат иккита агитбригада бугун-эрта пахтакорлар ҳузурига жўнаб кетади. Улар юбилей йилида совет кишилари қўлга киритаётган муваффақиятлардан, оламда бўлаётган янгиликлардан пахтакорларга сўзлаб берадилар. Дала шийпонларида СССРнинг 50 йиллигига атаб кўчма виставкалар уюштириш, бевосита дала бошларида китоб савдолари ташкил этиш ҳам планлаштирилган.

Қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш ходимлари касаба союзининг область комитети шийпонларни китоб ва маданий спорт инвентарлари билан безаш учун 2,4 минг, йиғим-терим илғорларига мукофот тариқасида тақдим этиладиган совғалар учун ҳам 2 минг сўм ажратилган.

Йиғим-терим тўла тугагандан сўнг илғор пахтакорларни муносиб тақдирлаш мақсадида уларга бепул йўлланма ҳам берилади. Жумладан, 400 пахтакор сидқидилдан қилган меҳнати эвазига «Одесса-Батуми-Одесса» маршрути бўйлаб теплоходда саёҳат қилади. 30 пахтакор эса чет элларга йўлланмалар олади. Бу тадбирлардан пахтакорлар бағоят хурсанд бўлиб, далаларда меҳнат намуналарини кўрсатишларига имонимиз комил.

БЕРУНИЙ ЮБИЛЕЙИГА

Улуғ ватандошимиз Беруний туғилган куннинг 1000 йиллигига тайёргарлик ишлари давом этмоқда.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг рассоми Мавлон Арслонов ҳам бу юбилейга ўз совғасини тақдим этди. У Беруний сиймоси туширилган расмдан газлама тўқиб чиқаришни тавсия этди. Рассом чизган сурат ниҳоятда гўзалдир. Ўртада Беруний портрети тасвирланган, портретнинг атрофи гул ва орнаментларга безанган. Расм бадиий совет тасдиғидан ўтгач зудлик билан ўймакорлик цехига топширилди. Ўймакор уста Валентин Булгаков уни зўр маҳорат билан мис валларга ўйиб туширди. Хадемай Беруний расми туширилган сувенир газламаларни босиб чиқаришга киришилади.

ЧИҚИНДИДАН ОЗУҚА

Усмон Юсупов номли аграр саноат бирлашмасида яқинда олма шарбати тайёрланадиган янги цех ишга туширилган эди. Натижада исрофгарчилик барҳам топиб, тўкилган олмаларнинг ҳаммаси шарбат олиш учун шу цехга топширилди. Ҳозир тайёрланаётган тонна-тонна олма шарбатлари кетма-кет савдо шохобчаларига жўнатилиб турибди.

Яқинда бирлашманинг хўжалик ҳисобида ишловчи бинокорлик ташкилоти коллективи яна бир улкан қурилишни ниҳоясига етказди. Бу ерда олма, узум, помидор ва бошқа мева-чеваларнинг чиқиндисидан моллар учун аралашма озуқа уни тайёрлаб берувчи яна бир цех фойдаланишга топширилди. Дастлабки ҳисоб-китоб бўйича шу йилнинг ўзида 5 минг тоннадан ортиқроқ озуқа уни ишлаб чиқарилиб, чорвачилик фермаларига жўнатилади.

Бу тадбир чорвачиликнинг озуқа базасини янада мустаҳкамлашда қўл келади.

ЦИРКДА ЯНГИ МАВСУМ

Тошкент Давлат циркида янги мавсум бошланди. Цирк программасида Бутуниттифоқ янги цирк асарлари кўригининг лауреати Михаил Симонов раҳбарлигидаги айиқлар аттракциони, шимолий Осетия халқ артисти Х. Кантемиров раҳбарлигидаги группанинг чиқишлари бор. Меҳмонлар билан бирга, Ўзбекистон ССР халқ артисти Акром Юсупов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Эркин Тошканбоев ҳамда Юрий Долгов бошчилигидаги масхарабозлар группаси ҳам иштирок этмоқда. Бундан ташқари, гимнастикачилар, акробатлар, жонглёрлар, фигурачи-велосипедчилар ҳамда ўргатилган сигир ва эчкиларининг номерлари бор. Суратда: ўргатувчилар Марям Кантемирова, Михаил Симонов ва фигурачи-велосипедчилар Юрий Дементьев, Валентин ҳамда Олег Радченколар саҳнада.

А. Абалян фотолари.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

„РЕКОРД-311"

ПРОИГРИВАТЕЛЛИ ПРИЕМНИКДИР
СИЗГА «РЕКОРД-311» РАДИОЛАСИНИ
СОТИБ ОЛИШНИ ТАВСИЯ ҚИЛАМИЗ.

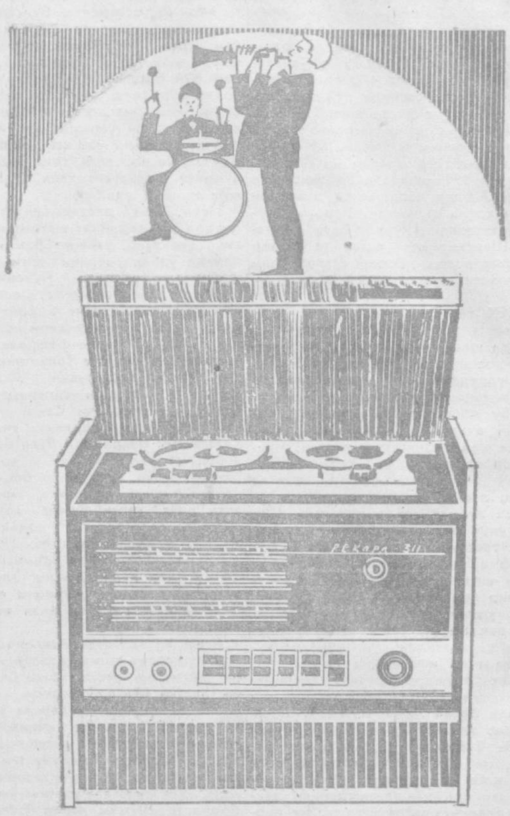

«РЕКОРД-311» РАДИОЛАСИНИНГ ЯХШИ ЭЛЕКТРИК ПАРАМЕТРЛАРИ УЗОҚ РАДИОСТАНЦИЯЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ИМКОНИНИ БЕРАДИ, ОДДИЙ ВА УЗОҚ ЧАЛАДИГАН ПЛАСТИНКАЛАР ТОВУШИНИНГ ЁҚИМЛИ ВА БАЛАНД ЧИҚИШИГА АКУСТИКА СИСТЕМАСИНИНГ РОЛИ КАТТАДИР.

«Рекорд-311» радиоласини харид қилинг!

«Радиотехника» Марказий савдо-реклама ташкилоти.

НАВОИЙ НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ
АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА

26, 27 СЕНТЯБРЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА

ҚОЗОҒИСТОН ССРДА БУЛИБ УТГАН
УЗБЕКИСТОН ССР АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ
ДЕКАДАСИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ

ҲИСОБОТ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК
КАТТА ТЕАТРИНИНГ СОЛИСТЛАРИ
М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМЛИ
ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИНИНГ
«ШОДЛИК» АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИ
«ЛАЗГИ» ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК АНСАМБЛИ

Билетлар сотилмоқда.

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатувлар программаси. 18.00 — Болалар учун. «Қўғирчоқлар рақсга тушади», (мультипликацион фильм, рус тилида).

Ўзбек тилида: 18.10 — «Қизил галстук». Телевизион журнал. 18.50 — «Бензоколонка маликаси» (бадиий фильм). 20.05 — «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 20.25 — СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига. «ХАТИН» меъмориаль ансамбли. 20.55 — «Ахборот» информацион программаси. 21.15 — «Ўн минут музика». 21.25 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. «Экономика факультети». «Колхоз ва совхозларда меҳнат ресурсларидан фойдаланиш».

МОСКВА КЎРСАТАДИ

22.30 — Рангли телевидение. Хоккей бўйича халқаро учрашув. СССР—КАНАДА терма командалари. Танаффус вақтида киножурналлар.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

11.30 — «Олтин ҳакка» (телевизион спектакль, рус тилида).

18.05 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 22.00 — «МАРҲАБО, ТАЛАНТЛАР!». СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишланган халқ ижодкорлари телевизион фестивали. Самарқанд область бадиий ҳаваскорлик коллективларининг чиқиши (такрорий кўрсатув).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

ЎҚУВ ПРОГРАММАСИ

20.00 — «Ўқитувчи экрани» (рус тилида). 20.40 — Юқори синф ўқувчилари учун математикадан консультация (ўзбек тилида).

Рус тилида: 21.10 — «Константин Огневой куйлайди» (фильм концерт). 21.45 — Тошкент янгиликлари (ўзбек ва рус тилларида). 22.05 — Врач маслаҳати. 22.20 — «Қалб тепар экан» (телевизион спектакль).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/IX да Алишер Навоий.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Москва Давлат цирки артистларининг гастроллари (кеч соат 8 да). Шанба кунлари: кундуз соат 3 ва кеч 6 да; якшанба кунлари: кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да томоша кўрсатилади.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Рус даласи — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (кундуз соат 11, 3, 4 ва кеч 9 да).

Кўланка — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Қиз — Жибек — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Дунё (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз соат 1.40 ва 4.20 минутда).

Тилла зирак (ўзбек тилида) — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Туманлар соҳили — «МОСКВА» (кундуз соат 12, 5 ва кеч 7 да).

Дайди (2-серия) — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Ниқобли исёнчи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тошкент область қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилиш ва сифати бўйича давлат инспекцияси ходимлари, партия ва касаба союз ташкилотлари давлат инспектори А. Бобоевга қизи

Улмасхон
БОБОЕВАнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64697.
Р—02602 Б. 1845.